

תצהיר

אני הח"מ, גיורא איילנד, נושא ת.ז. שמספרה XXXXXXXXXX מגיש תצהיר זה מטעם התנועה לאיכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697 (להלן: "התנועה").

לאחר שהזרתי כי עלי לומר את האמת, וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה בכתב כי הדברים המפורטים כדלקמן הינם נכונים, למיטב ידיעתי ואמונתי:

רקע:

1. שמי גיורא איילנד, ואני מתגורר מושב צור משה.
2. התנועה לאיכות השלטון פנתה אליי וביקשה ממני, כפי שביקשה ממספר אנשים אחרים, להכי מסמך ובו אומר את דעתי בנוגע לפרשות השונות של רכש הצוללות וכלי שיט אחרים.

הבסיס המקצועי עליו אני מסתמך:

3. במשך עשור, בין השנים 1996-2006 מילאתי ארבעה תפקידים שהיו כולם "על התפר" שבין הדרג הצבאי הבכיר לדרג המדיני. כיהנתי בתפקיד ראש חטיבת מבצעים במטכ"ל (תא"ל), לאחר מכן בתפקיד ראש אגף מבצעים וראש אגף תכנון (שניהם בדרגת אלוף). בסוף 2003 השתחררתי. בין ינואר 2004 ליוני 2006 כיהנתי בתפקיד ראש המועצה לביטחון לאומי (מל"ל).
4. בארבעת תפקידים אלה, ובעיקר השניים האחרונים – ראש אג"ת וראש המל"ל, הייתי מעורב בכל ההחלטות החשובות של בניין הכוח בצה"ל. מטבע הדברים, ובשל ניסיון זה, אני מכיר היטב את הליכי בניין הכוח בצה"ל, את סמכויות ההחלטה והביצוע של הגורמים השונים, את יחסי זרוע (חיל הים), המטכ"ל, משרד הביטחון ומשרד ראש הממשלה.

סימני שאלה שעולים מתוך הפרשה:

5. ישנן שש סוגיות אשר לדעתי לא בוררו כהלכה ואשר שום תשובה עניינית טרם ניתנה ביחס אליהן. כל סוגיה מייצרת מספר שאלות, שלא לומר תהיות. בסך הכול מדובר ב-23 שאלות אשר הציבור זכאי לקבל עליהן תשובות. ייתכן וחלק מהתשובות יהיו מסווגות ואז נכון יהיה שהן תינתנה לפורום שיימצא למתאים. בכל מקרה החיבור בין חשיבות הנושאים לבין ריבוי סימני השאלה מחייב בירור יסודי, דבר שטרם נעשה. ללא השמעת ביקורת על פעולת המשטרה בנושא, ברור כי חלק מהסוגיות אינן בתחום המקצועי של המשטרה, וגם אם אין להן היבט פלילי, עלולה להיות להם השלכה מדינית- צבאית ותקציבית מרחיקת לכת.
6. לאור כל זאת, וכפי שפרסמתי בעיתון "ידיעות אחרונות" כבר בקיץ 2017, נכון להקים ועדת חקירה לנושאי כלי השייט.

7. עתה, אפרט מהן השאלות אשר עולות מתוך כל סוגיה:

- א. **סוגיית הצוללת השישית** – הן בהיותי ראש אג"ת, והן בשנים שאחר כך בחן הצבא את נושא מספר הצוללות שנכון להחזיק בסד"כ. המסקנה הייתה כי חמש צוללות נותנות מענה מספיק ויתירות טובה בנוגע למגוון המשימות הצפויות של כלי שייט אלה. לכאורה, המשמעות של יותר צוללות עדיפה על פחות צוללות. אלא, שבניין הכוח של צה"ל נעשה לאור מטרה אחת עיקרית: ליצור מקסימום ביטחון במסגרת סל משאבים נתון. הקצאה

לנושא אי תהיה תמיד על חשבון נושא ב'. המושג "המחיר האלטרנטיבי" מורגש במלוא עוצמתו ביחס לכל החלטה על הצטיידות. חשוב להדגיש כי מחיר של צוללת איננו רק מחיר הקנייה אלא גם העלות הכוללת למשך מחזור חיים – Life Cycle Cost (LCC). עוד צוללת מחייבת עוד מקום עגינה (מוגן כנגד טילים) עוד כוח אדם, עוד חלקי חילוף וכו', וכל זאת למשך עשרות שנים. השאלות שעולות בגין סוגיה זו, הן כדלהלן:

- i. על בסיס איזה מידע דרשו ראש הממשלה נתניהו ושר הביטחון אהוד ברק עוד בשנת 2010, לקנות צוללת שישית?
 - ii. מתי הוחלט, אם הוחלט, שרכש הצוללת החדשה, קרי השישית, יהיה תוספת לסד"כ, ולא במקום הצוללת הראשונה שסופקה בסוף שנות ה-90?
 - iii. האם נכונה הטענה שראש המל"ל דאז, יוסי כהן, בחן את הנושא בשנת 2015, ותמך בעמדת צה"ל שחמש צוללות הוא המספר הנכון?
 - iv. האם במסגרת תכנית "גדעון, קרי, התוכנית הרב שנתית של הצבא שאושרה בשנת 2016, סוכם רשמית כי הסד"כ יעמוד על שש צוללות? אם לא, מתי ובאיזה פורום הנושא סוכם?
- ב. **סוגיית הרכש של שלוש צוללות נוספות:**

- v. האם צודק שר הביטחון לשעבר, מר משה יעלון, כי ראש הממשלה תכנן לרכוש עוד שלוש צוללות (המגיעות לסך כולל של תשע צוללות), או שמתחילה דובר על שלוש צוללות חדשות במקום שלוש הצוללות הראשונות?
- vi. אם הכוונה הייתה להחליף שלוש צוללות אשר כבר נמצאות בסד"כ הצה"לי, לשלוש צוללות נרכשות, אז מדוע נדרשה ההחלטה בנושא זה, זמן קצר, קרי, 16-17 שנים לאחר ששתים משלוש הצוללות הראשונות הגיעו לסד"כ הצה"לי? הרי כלי מערכה, כגון מטוס, טנק, נגמ"ש, ספינה או צוללת, מוחלף בממוצע כל 40 שנה. זמן ייצור של צוללת הוא 5-7 שנים לכל היותר המשמעות היא שההחלטה על רכש של שלוש צוללות חדשות יכולה הייתה להתקבל גם ב-2023, וגם אז, היו כלי שיט אלו מחליפים את שלוש הצוללות הראשונות אחרי 30 שנות שירות, עדיין כעשור מוקדם מכפי שמקובל.

ג. **סוגיית ספינות הנצ"ל:**

- vii. האם הייתה פנייה ישראלית לגרמניה בכוונה לרכוש בנוסף לצוללות גם שתי ספינות נצ"ל?
- viii. אם אכן יש צורך בספינות אלה אז מדוע לפנות רק לגרמניה או רק לחברת טיסנקרופ? בניגוד לצוללות, בהם היה היגיון להמשיך ולרכוש מאותו הספק, אין שום היגיון שלא לקיים מכרז רחב בנושא זה, מקל וחומר, לקנות מוצר זה במט"ח בסיוע ארה"ב.
- ix. מאיזה מועד מדינת ישראל החלה לרכוש ספינות נצ"ל? נצ"ל הוא אמצעי נגד צוללות. הגישה הישראלית, גם באוויר וגם בים, מדגישה את הוורסטיליות של הפלטפורמות העיקריות, דהיינו גם אם מעוניינים בציד מתקדם נגד

צוללות הרי שניתן (כך היה תמיד בעבר) למקם ציוד זה על ספינות טילים, להן יש גם יכולות ומשימות נוספות.

x. האם הייתה פנייה לרכש ספינות נצ"ל, שנעשתה ללא שיתוף מלא של צה"ל ושל משרד הביטחון?

ד. סוגיית הספינות להגנת המים הכלכליים:

.xi האם הוגדר צורך כזה? על ידי מי? ומאילו טעמים? במים הכלכליים יש בעיקר מים וקצת דגים. על מה בדיוק מגנים? המתקן **הקבוע** היחיש אמור להיבנות כ-10 ק"מ מהחוף, בתחום המים הטריטוריאליים, באזור הנשלט ממכ"מ חוף, ובאזור אשר בו מפטרלות באופן אינטנסיבי, ספינות של הים.

.xii גם אם יש צורך זמני להגן על אסדות קידוח הנמצאות במקום אחד, עשרות ק"מ מהחוף, מי קבע שספינות מודרניות וגדולות הן המענה המיטבי במושגי עלות/תועלת? ייתכן שניתן לבצע את אותה משימה עם רפסודה צמודה לאסדה ועליה מערכות מיגון בפני טילים בליסטיים, טילי חוף-ים או טילי שיט.

.xiii מה אירע במכרז עצמו? מדוע הופסק? מדוע קיבלה טיסנקרופ מעמד של ספק יחיד? כפי שכבר הדגשתי, יש היגיון לקנות צוללות מטיסנקרופ, אך אין שום סיבה לקנות מאותו יצרן גם ספינות שטח, ספינות שעשרות מספנות בעולם יודעות לייצר. יתרה מזאת, גם אם הייתה לכאורה סיבה להעדיף את גרמניה (ולעניות דעתי, לא הייתה סיבה שכזו), הרי מה שמקובל במקרים כאלה הוא לאפשר ללקוח (חיל הים הישראלי) לבחון ולהשוות בין מספר יצרנים גרמנים, ולא לסמן מראש ספק יחיד.

.xiv מתי, על-ידי מי, ומדוע, התקבלה ההחלטה לשנות את הדרישה המבצעית ביחס לסוג הספינות, בדגש על הדרישה להגדיל משמעותית את נפח הספינה (ואת המחיר בהתאם)? מן הראוי להדגיש כי ככול שהספינה יותר גדולה, כן גדלה גם עלות היום שלה לאורך זמן (LCC)

.xv אם כבר ההחלטה לבצע את העסקה במתכונת של GTG קיבלה תיעדוף, מדוע לא סוכם על עסקה מקבילה של רכש מישראל? למשל, עסקה בנוגע למטוסי משימה שחיל האוויר הגרמני שקל ברצינות לרכוש מהתעשייה האווירית של ישראל בדיוק באותה העת, וזו כידוע, עסקה שלא התממשה!¹

.xvi מה העלות הכוללת של רכש הספינות הללו, לרבות המערכות הישראליות האמורות להתווסף אליהן? מה עלות הקיום השנתית שלהן? מהו המקור הכספי לרכש ולהוצאה השנתית של הספינות הללו?

ה. סוגיית מספנות חיל הים:

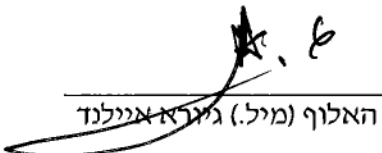
.xvii איזה גורם פנה לאיזה גורם בעניין הבקשה להפריט את מספנות חיל הים?

¹ מה שכן סוכם, קרי, רכש מצד טיסנקרופ של עבודה או חומרים בישראל בשווי של אחוז מסוים משווי העסקה, אך זהו לא GTG, אלא, זהו תנאי שגרתי הנדרש מכל עסקה בה חברה זרה זוכה באספקת מערכת גדולה לממשלת ישראל.

- xviii. האם גורם ממשלתי כלשהו ידע על כך ולא עדכן את מפקדת חיל הים, שהיא הבעלים של המספנות?
- xix. כיצד ייתכן שהיה גורם שסבר שניתן להפריט את מספנות חיל הים, שנדרשות במצבי חירום, לעבוד בעומס גדול מהרגיל, וכל זאת תחת איום של טילים?
1. **סוגיית מכירת צוללות מתקדמות למצרים:**
- xx. האם הייתה הסכמה ישראלית-גרמנית שלא למכור צוללות עם יכולות מתקדמות למצרים? ממתי קיימת הסכמה זו?
- xxi. האם שליח כלשהו של ראש הממשלה אישר לגרמניה למכור צוללות למצרים?
- xxii. אם כן, כיצד נעשה הדבר שלא בידיעת שר הביטחון, הרמטכ"ל ומפקד חיל הים?
- xxiii. מהו פוטנציאל הנזק של צוללות אלו בהשוואה ל"צוללות רגילות"? מה השוני, אם קיים כזה, בין צוללות אלו לצוללות המסופקות לישראל?

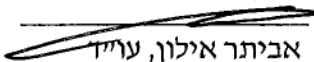
סיכום

8. אני חוזר ומדגיש, כי יש לי שאלות רבות בנושא של רכש כלי השיט, אך אין לי תשובות, ומקל וחומר, שאין לי מסקנות או האשמות כלפי אדם כזה או אחר. לכן, יש הצדקה מלאה להקמת ועדת חקירה שתבדוק את תהליכי קבלת ההחלטות, וזאת ללא הקשר לפן הפלילי, שנחקר במקביל על-ידי המשטרה.
9. ברצוני להדגיש, כי כל הסוגיות המוצגות על-ידי מתייחסות רק להליכי הרכש בנוגע לשש סוגיות ביטחוניות אלו. אינני מתיימר להבין, ומקל חומר, שלא להביע דעה בסוגיות נוספות הנוגעות להתנהלותו של רוה"מ, מר בנימין נתניהו, בנושאים אחרים, לרבות סוגיית אחזקת המניות שלו בחברה של בן דודו, או בכל סוגיה דומה.
10. אני הח"מ, גיורא איילנד, מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בתצהיר זה נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונותי.

האלוף (מיל.) גיורא איילנד

אימות חתימה

אני הח"מ, עו"ד אביתר אילון, מרחוב יפו 208 ירושלים, מאשר בזה, כי ביום 6.11.2010 הופיע בפניי מר גיורא איילנד, שזיהיתיו לפי ת.ז. שמספרה ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה.

אביתר אילון, עו"ד